

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΖΑΝΑΚΑΡΗΣ

ΚΑΘΕ ΦΟΡΑ ΠΟΥ ΒΡΕΧΕΙ ΣΤΙΣ ΜΙΚΡΕΣ ΜΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ...

Κάθε φορά που βρέχει, ανοίγεις τό ραδιόφωνο, ανοίγεις μπίρες καί, τέλος τέλος, τό παράθυρο του σπιτιού σου. Από τό βάθος τής πολιτείας ανεβαίνουν κάτι ήχοι σιγανοί, ύγροί, πουντιασμένοι. Προσπαθείς νά τους ξεχωρίσεις, νά τους άξιολογήσεις καί, στό φινάλε, νά τους κατατάξεις. Περασμένα μεσάνυχτα, λές πώς κάτι κατάφερες νά κάνεις, νά βάλεις δηλαδή μερικά πράγματα στη θέση τους, καί πώς τώρα όπου νά'ναι θά ήρεμήσεις.

Κάθεσαι ξαρμάτωτος καί άκοϋς ραδιόφωνο, πειρατικούς, έφ' έμ, σταθμούς που γίνεται χαμός από τό παράσιτο, τίς παρεμβολές των ραδιοερασιτεχνών, τίς άφιερώσεις καί τά κομπιάσματα νεαρών που άγωνιούν περί του άν είναι καλή ή όχι ή άκρόαση, καί άριθμοί τηλεφώνων ταξιδεύουν κάτω από τίς μασχάλες του νυχτερινού άγέρα για νά καταλήξουνε σε τραγούδια τής καψούρας, του σαματά καί του χαμού. "Υστερα καπνίζεις, πίνεις, σκέφτεσαι. Στο πηγμένο σου μυαλό στριμώνχονται σκηνές από τό έργο τής χτεσινής μέρας, που καταλήγουνε πάντα σε κάτι άσπρα γυναικεία πόδια, μακριά καί όμορφα, με περίτεχνες μαϋρες καλτσοδέτες νά τά κόβουνε στο ύψος των μηρών.

Σέ άπασχολεί τό "Ειτζ, ή όρθογραφία τής μικρής καί ή προσωπική σου άπομόωση. Μέσα καί έξω από σένα μαινεται ό σπαραγμός των ανθρώπων. Διαβάξεις για αυτόν από κάτι ξεφτισμένες σελίδες του Ουγκώ, για μάχες άξεπέραστα όδυνηρές, άπέραντα πεδία συγκρούσεων, τρελούς στρατηγούς που καλπάζουν προς τό θάνατο μ' ένα σπαθί στο χέρι, καί έρωτευμένους φαντάρους με άκρωτηριασμένα μέλη, χέρια, πόδια, άφανισμένα πρόσωπα καί κορμιά γιομάτα ματωμένες ραγισματιές που προσπαθούν νά τά ξαναστήσουν όρθια από τήν άρχή, νά τά ράσουν, νά τά άπολυμάνουν, νά τά γιατρέψουν.

«Η κατάρα των Ντέην» στριφογυρίζει γύρω από τά κιτρινισμένα σου δάχτυλα, που κάθε τόσο τά γλείφεις ή καί τά φτύνεις στην προσπάθειά σου νά γυρίσεις σελίδα, νά πās παρακάτω. «Στό διάβολο!» λές για κείνα τά διαμάντια, για κείνες τίς ύπόλοιπες σελίδες καί για ό,τι έχει άπομείνει από τή ζωή σου. Κάπου έχεις κουραστεί ν' άντιστέκεσαι στο μέγáλωμα των ήμερών, στο πλάτεμα του νυχτερινού όρίζοντα καί στην καθημερινή έπιμονή τής 'Ανατολής.

Ἄλλοτε πάλι στέκεσαι καί παρατηρεῖς ἀναποφάσιστος τίς σκοτεινές εἰσόδους τῶν ὑπονόμων. Δοκιμάζεις τή δύναμή σου στίς σιδερένιες τους σχάρες. Ὁσμίζεσαι τίς μυρωδιές πού ἀναδύονται ἀπό μέσα τους καί ἀπ' ὄλα ὅσα περνᾶνε ἢ βρίσκονται στά ἔγκατα τούτης τῆς πολιτείας. Ὑστερα τηλεφωνεῖς ἀσταμάτητα. Ἔχεις τίς μαύρες σου, ἀκούς σκληρά ροκ καί κοιτιέσαι γυμνός στόν καθρέφτη σου. Δέν ἔχεις φίλους. Κι ὅσοι ξέφυγαν ἀπό τά νυχτερινά σου ὄνειρα σκοτώθηκαν στήν πολιορκία τοῦ Ἰσμαήλ.

Ἄπό μέσα σου ἀνεβαίνουν ροές νερῶν καί γουργουρητά γάτας. Φιλαρμονικές τοῦ Δήμου νά παίζουν στόν γάμο τοῦ Καραγκιόζη καί ἰαχές ποδοσφαιρικῶν ἀγῶνων. Ἀνεβαίνουν κοφτερά παραγγέλματα μάχης, ἐρωτικές ἐπικλήσεις, ψίθυροι καί οὐρλιαχτά σέ στιγμές παροξυσμοῦ. Ἀνεβαίνουν ρεμπέτικοι καημοί, λάγνες μουσικές τῆς Ἀνατολῆς καί γυναικεῖα στόματα πού μασᾶνε μαστίχα χιώτικη καί φτύνουν σκοτωμένο αἷμα, ἀφιονισμένα λόγια καί τελεσιδίκες πράξεις – θανάτου. Ἀνεβαίνουν μαυρόασπρες κινηματογραφικές ταινίες, ψηλά γυναικεῖα τακούνια πού κάνουνε πεζοδρόμιο κι ἀστραφτερά Μάγκνουμ πού σέ πυροβολᾶνε ἀλύπητα.

Εἶσαι κρεμασμένος στό χεῖλος ἐνός ὑπόνομου καί ἀφουγκράζεσαι. Ἄπό τίς κομματιασμένες ἀρτηρίες τῆς πολιτείας πετάγονται κάτι χοντρές σταγόνες ἀπό αἷμα πού σέ θάβουνε κόκκινο. Προσπαθεῖς νά τίς κλείσεις καί μέ τά δυό σου χέρια καί βλέπεις τό αἷμα νά σέ διαπερνάει καί νά θάφει τά ἀπό μέσα σου. Νιώθεις πῶς εἶσαι ἕνα τεράστιο γυάλινο συγκοινωνοῦν δοχεῖο σέ ἕνα παγκόσμιο ἐργαστήριο πειραμάτων. Ἔχεις τά χέρια σου ἀνοιχτά, σάν ἀνεμοδείκτης στό πρόθυρα τῆς τρέλας, πού δείχνει ὄλα μαζί τά σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα. Ἐνα πρωτόζωο. Ἐνας κόσμος στά σύνορα τοῦ χαμοῦ. Μέσα ἀπό τή διαφάνεια τῶν τοιχωμάτων σου πηγαινοέρχονται χρυσόψαρα, μαλάκια καί ἀργόσχολοι ἀστερίες.

Εἶσαι ἕνα ἀντικείμενο μελέτης, ὅσο κι ἂν ἐσύ φωνάζεις, οὐρλιάζεις καί διαμαρτύρεσαι γι' αὐτό. Στήν πραγματικότητα, τίποτα ἀπό ὄλα αὐτά δέν συμβαίνει, παρά μόνο πῶς στά ἀπό μέσα σου γίνεται χαμός. Ἄγρια θράχια ἔχουνε στήσει καρτέρι σέ ναυαγούς κουρσάρικων ἐπιδρομῶν καί ὑδάτινοι λαβύρινθοι, δίνες καί ρουφήχτρες σέ διαπερνοῦνε ἀσταμάτητα. Ἀπό πάνω σου κατρακυλᾶνε κάτι σαββατοκύριακα τοῦ σκοτωμοῦ, με ξεχασμένα παρακμιακά μπαράκια, γκαρσόνια πού κάνουνε καμάκι σέ ἀδέσποτες μαθήτριες και μοναχικούς πού φλερτάρουνε στό πουθενά.

Ἄπό πάνω σου κατρακυλᾶνε κάτι στερεοσκοπικά βράδια σκέτο νυστέρι. Προσπαθεῖς νά τά ψηλαφήσεις. Εἶναι ὄλα γεμάτα σαπισμένα ὄνειρα καί πικραμένες ἀφιερώσεις. Ἐρωτικά σύν καί πλήν πίσω ἀπό τά παρισινά ὀδοφράγματα, μέ τόν Μάριο καί τήν Τιτίκα στήν πρώτη γραμμή τοῦ πυρός καί τή Φαντίνα πίσω τους νά μασουλáει χάμπουργκερ καί νά πίνει κόκα κόλα. Ὑστερα μπαίνεις καί σύ σέ κείνη τήν Ἐξοδο τοῦ Μεσολογγίου. Εἶσαι ντυμένος φουστανελάς, ἔχεις μαστουρωθεῖ ἀπό κάτι πείνες καί κακουχίες πού σοῦ τήν ἔχουνε δώσει γιά τά καλά, καί κόβεις ἀλύπητα ὄσα κεφάλια Τουρκαλθανῶν βρίσκεις μπροστά σου. Ὡσπου ξαφνικά τούς θγαίνει ὄλους με κόκκινο στήν πολιορκία τοῦ Τολέδο. Εἶναι κάτι μέρες πού τούς δι-

κούς σου τούς έχει πιάσει μιά λύσσα – άλλο πράμα – νά μποῦνε μέσα νά τούς κάνουνε τοῦ ἀλατιοῦ. Σκάβεις τοῦνελ κάτω ἀπό τὰ κάστρα τῆς παλιᾶς αὐτῆς πολιτείας, φορτώνεσαι μέ δυναμίτιδα, γίνεσαι μινადόρος, νά τινάξεις τόν κόσμο ὀλόκληρο μιά καί ἔξω. «Πατριῶτες», φωνάζεις, «ὄλοι σας θά σκοτωθεῖτε, ὄλοι μας θά δοξαστοῦμε»!

Φορᾶς γουόκμαν καί χορεύεις ζεϊμπέκικο. Τά φαντάρια ἀπό δίπλα χτυπᾶνε παλαμάκια κι ἐσύ σηκώνεις μέ τὰ δόντια σου τραπέζια καί καρέκλες. Ἄπό γύρω σου ἀκούγονται ἤχοι ἀπό σάζι καί ἠλεκτρικές κιθάρες. Διανυκτερεύοντα περίπτερα ἀνοιγοκλείνουνε μέ ἀπορία τὰ μάτια τους.

Τά δάχτυλά σου ἐπιμένουν νά χαϊδεύουν τό περβάζι ἀπό τό ἀνοιχτό σου παράθυρο. Τα βιάζεις ὅπως ὁ γιατρός τὰ χειρουργικά του γάντια, τὰ τυλίγεις καλά καλά σ' ἓνα χαρτομάντηλο καί μέ προσοχή ὡς πρὸς τή διάταξή τους, «πρῶτα ὁ ἀντίχειρας...» καί τὰ λοιπά πού λένε, καί τὰ χώνεις στήν ἀπό μέσα τσέπη σου.

Κάθε φορά πού βρέχει, ἀνοίγεις τό ραδιόφωνο, ἀνοίγεις μπίρες τῆ μιά πίσω ἀπό τὴν ἄλλη, τό παράθυρό σου καί, τέλος, τὴν πολύχρωμη ὀμπρέλα σου. Μ' αὐτὴ στό χέρι χαιρετᾶς τὰ πλήθη πού ἔχουνε συρρεύσει κάτω ἀπό τό σπίτι σου. Ὑστερα δίνεις μιά καί ἰσορροπεῖς πάνω στό περβάζι. Μετεωρίζεσαι. Κάνεις μικρά πηδηματάκια, χορεύεις, κάνεις γυμναστικές ἀσκήσεις. Οἱ ἀπό κάτω κρατᾶνε τὴν ἀνάσα τους καί σοῦ φωνάζουνε: «Μή!» Ἔχουνε καλέσει τὴν ἀστυνομία, τὴν πυροσβεστική καί τό σπιτονοικοκύρη σου πού προσπαθεῖ μέ ἀγωνία νά βρεῖ ἓνα δεύτερο κλειδί γιὰ τό διαμέρισμα. Ἀντίθετα μέ ὄλους αὐτούς, ἐσύ εἶσαι ἤρεμος. Οἱ κινήσεις σου μετρημένες, ἀργές, μέ κάποια σταθερότητα.

Ὅταν πιά διαπιστώνεις πὼς ὁ χρόνος τῆς παράστασής σου ἔλαβε τέλος, πετᾶς τὴν ὀμπρέλα σου, λές ἀντίο στόν κόσμο πού περιμένει μέ ἀγωνία τίς παραπέρα ἐξελιξείς, κλείνεις τὰ μάτια καί πηδᾷς, γιὰ μιά ἀκόμη φορά, στό διάφανο κενό τοῦ δωματίου σου...